

ZA HRVAŠKE PREGNANCE SO DAROVALI:

Gregorič Dominik, Dornberk
Škofa Alojz, Koper
Rihar Jože in Ana, Gaberje
Ložar Ciril, Beričevo
Širca Vladimir, Knežak
ČD Mozirje

500,00 SLT
1.000,00 SLT
2.000,00 SLT
500,00 SLT
1.000,00 SLT
5.670,00 SLT

Za hrvaške čebelarje pa je ČD Sora podarila 1.600,00 SLT.

Naši znani čebelarji

NAŠI ZNANI ČEBELARJI: JOŽE MARENČE – 90-LETNIK

JANEZ MIHELIČ

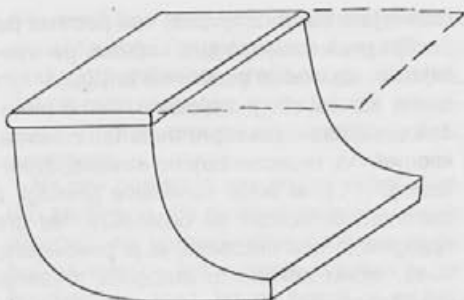
Niso redki čebelarji, ki izpolnijo devetdeset let življenja, bolj redki pa so tisti, ki pri tej visoki in častitljivi sarosti še aktivno čebelarijo celo načrtujejo, kako bodo svoje čebelarstvo še povečali. Tak pa je naš znani čebelar Jože Marenče iz Mokronoga.

Rodil se je 24. marca 1901 v Mokronogu na Dolenjskem. Že ta mesec bo torej dopolnil enaindevetdeseto leto, za kar mu že vnaprej iskreno čestitamo. Kot mlad pastirček je imel veliko veselje do živali. Ko pa se je kot enajstletni fantič s starši preselil v Dravlje pri Ljubljani, je pri čebelarju Babniku prvič videl pravi velik čebelnjak s kranjiči. Čebele so mu takoj prirasle k srcu, in zaželel si je imeti svoj panj čebel. Vendar

v tistih časih to za mladega fanta ni bilo lahko, saj čebel ni prodajal vsak čebelar, pa tudi denarja ni bilo veliko. Čez tri leta pa se mu je le nasmehnila sreča. Dobil je prve tri krone, in to je bilo dovolj, da si je pri čebelarju Babniku lahko kupil prvega kranjiča s poslikano panjsko končnico in z živahno čebeljo družino. No, vsak začetek je težak in tak je bil tudi za mladega Jožeta. Spet se je izkazal stari čebelarski pregovor »Čebelarstva je težka«. Pozno jeseni istega leta je medil gozd. Mladi čebelar pa mane ni odstranil, ker ni vedel, da mana ni dobra za prezimovanje, zato kranjič ni preživel do pomladi. Jože je bil seveda zelo žalosten. Ker njegov prvi poizkus ni uspel in ker so ga starši poslali v uk, je začasno odložil misel na čebelarjenje.

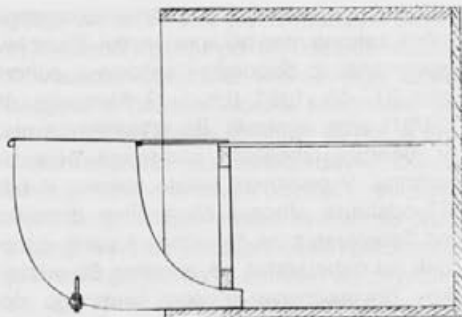
Oče je bil strojar koč. Sina pa je dal v uk za kolarja, učil se je delati kočije in zapravilčke pa tudi težke kmečke vozove. Leta 1938 pa so v Ljubljani s tujim kapitalom ustanovili podjetje Avtomontaža. Delali so najprej avtobuse, ki so bili še delno izdelani iz lesa, kasneje pa v celoti iz kovine.

Po vojni je kmalu spet začel čebelariti, najprej s tremi panji, potem pa je število povečeval. Čebelaril je skupaj z bratom Antonom, ki je imel hišo pod Šmarno goro v bližini Ljubljane. Oba sta se učila čebelariti pri znanem ljubljanskem čebelarju Viktorju Cedilniku in to se jima je kmalu obrestovalo. Pridobila sta si čebelarsko znanje, brez katerega pač ni uspešnega čebelarjenja. Svoje čebelarstvo je Jože razširil, ko se je leta 1957 upokojil in se leta 1975 z ženo preselil v Martinjo vas pri Mokronogu. Jože pa nikoli ni bil

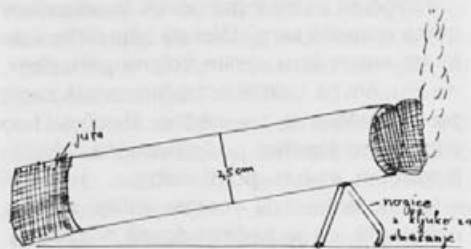

Sipalnik s podaljškom za medišče, ki ga je izdelal Jože Marenče.

velečebelar, saj je imel največ okoli trideset panjev. Kljub temu pa je čebelaril z veliko ljubeznijo do čebel. Sam si je prek zime izdeloval panje, vsako leto pa je prodajal že naseljene. Za začetek si je v kozolcu naredil zasilni čebelnjak iz dveh »štantov«, kasneje pa si je izdelal nove-

ga. Ob čebelnjaku je postavil še majhno mizarско delavnico, v kateri z navadnim »cirkularčkom« dela vse od satnikov do AŽ panja. Zdaj ima 19 panjev, le sedem pa je naseljenih. Pred leti mu je namreč varoza spraznila precej panjev. Čebelarji so tedaj uporabljali lističe z amitrazom iz Beograda, vendar ti niso prav nič učinkovali. Da je v čebelarstvu »star maček«, pa dokazujejo tudi nekatere njegove male izboljšave; le-te pa je naredil tudi za mnoge druge čebelarje. Tako je izboljšal sipalnik, tulec za juto z nogicami in kaveljcem za obešanje. Vosek topi v sončnem topilniku, ki ga je izdelal sam, uporablja pa tudi gradilni satnik v plodišču. Gradilni satnik je po njegovem v panju nujen in brez njega ne sme biti nobena družina. Toči dvakrat letno, in to tudi ob slabih letih. V Mokronogu je Jože hkrati najstarejši čebelar in najstarejši možki. Želimu mu še veliko veselja s čebelami in še mnogo let.

Pločevinasti tulec (kadilnik za čebele) z nogicami za juto, s katero kadimo čebele.

OBDAVČITVE ČEBELARSTVA

S sprejemom Zakona o dohodnini (Ur. l. R Slovenije, št. 48/90) smo za dohodek, ustvarjen s čebelarjenjem, obdavčeni tudi čebelarji. O tem smo vas obvestili v Slovenskem čebelarju št. 4/91 in vam obljubili, da si bomo prizadevali ukiniti ta nesmiseln ukrep.

Na nekaj sestankih s kmetijskim ministrom, predsednikom vlade in odgovornimi z Republiške uprave za družbene prihodke smo sogovornike skušali prepričati, da čebelarstvo izvzamejo s seznama obdavčenih. Rezultat teh pogovorov je bila zahteva Republiške uprave za družbene prihodke, da izdelamo normativ stroškov povprečnega čebelarja v Sloveniji. Enako analizo

storškov so zahtevali tudi od Kmetijskega inštituta Slovenije. Oboji smo 10. maja 1991 poslali naslovniku izdelan normativ za čebelarjenje s 30 čebeljimi družinami. Zanimivo je, da smo oboji prišli do skoraj enakih rezultatov. Po našem izračunu so bili stroški čebelarjenja za eno čebeljo družino 666,00 din, dohodek od prodanega medu (upoštevali smo večletno povprečje v Sloveniji – to je 10 kg/panj) pa je bil le 350,00 din, če smo ga prodali grosistu, oziroma 450,00 do 500,00 din, če smo ga sami embalirali in sami prodali. Pokazalo se je, da manjši čebelarji ob povprečnem pridelku pridelujejo le izgubo.

Očitno pa naši argumenti, podprti s šte-